

Obsah

Vysvětlivky k ikonám	5
Úvod.....	7
1 Co obecná didaktika je a o jaké didaktice pojednává tento studijní text	9
1.1 Co obecná didaktika je a čím se zabývá	9
1.2 Spiritualistické teorie	11
1.3 Personalistické teorie	12
1.4 Kognitivně psychologické teorie	12
1.5 Technologické koncepce.....	13
1.6 Sociokognitivní teorie	14
1.7 Sociální teorie	14
1.8 Akademické teorie.....	14
2 Výuka jako řízený proces	17
2.1 Rozhodování o tom, co má být uděláno.....	17
2.1.1 Informace jako předpoklad kvalifikovaného rozhodování.....	19
2.1.2 Úloha pedagogicko-psychologické diagnostiky v přípravě učitele na vyučování	19
2.1.3 Pedagogicko-psychologická charakteristika žáka v období dospívání.....	21
2.1.4 Specifika práce učitele s nadanými žáky.....	26
2.1.5 Specifika práce učitele s prospěchově slabými žáky.....	28
2.1.6 Žáci jiné národnosti a jiného etnika	32
2.1.7 Práce učitele se základními a některými doplňujícími pedagogickými dokumenty.....	34
2.2 Struktura výukových cílů a učebních úloh.....	43
2.3 Taxonomie učebních úloh a jejich funkce ve výuce.....	53
2.4 Organizační formy výuky.....	58
2.5 Metody výuky a jejich výběr	66
2.5.1 Metody participativní (aktivizující, problémové)	70
2.5.2 Metody výzkumné.....	76
2.5.3 Experimenty a hry.....	76
2.6 Druhy a formy učitelovy přípravy na výuku.....	79
3 Řízení a kontrola výuky	83
3.1 Diagnostika v průběhu výuky.....	83
3.2 Diagnostika vědomostí a dovedností žáků	85
3.2.1 Individuální ústní zkouška	92
3.2.2 Orientační ústní zkouška.....	95
3.2.3 Didaktický test	97
3.2.4 Diagnostika školní třídy jako sociální skupiny.....	113
3.2.5 Diagnostika hodnotové orientace	114
3.2.6 Diagnostika žákova sebepojetí.....	114
3.2.7 Diagnostika vztahu žáka k předmětu	115
3.2.8 Diagnostika perspektivní orientace	115
3.2.9 Klima třídy	116
3.3 Didaktické zásady.....	119
3.4 Interakce a komunikace ve výuce.....	122

3.5	Řeč ve výuce	126
3.6	Práce učitele s výukovými cíli	129
3.7	Práce učitele a žáků s učebními úlohami v průběhu výuky	130
3.8	Práce učitele a žáků s učebními pomůckami	133
3.9	Výpočetní technika ve výuce	135
3.10	Odborná literatura ve výuce	136
3.11	Motivace a zájem žáků	137
3.11.1	Diagnostika úrovně motivace žáka	140
3.12	Kázeň a rád ve výuce, výchova ve výuce	142
3.13	Pozornost ve výuce	146
3.14	Humor ve výuce	148
4	Styl práce učitele	152
4.1	Kompetence učitele	156
4.2	Sebereflexe a sebezdrobnalování v pedagogické činnosti učitele	158
Na závěr		161
Seznam příloh		162
Přílohy		163
	Příloha č. 1	163
	Příloha č. 2	165
	Příloha č. 3	166
	Příloha č. 4	167
	Příloha č. 5	168
	Příloha č. 6	169
	Příloha č. 7	171
	Příloha č. 8	173
	Příloha č. 9	173
	Příloha č. 10	174
	Příloha č. 11	175